

De kracht van complementaire zorg

DOOR: EWALD JANSEN – Q-TENTION EN WILLEMIËKE VAN KOOTEN – DIRECTEUR RBCZ

Een groot maatschappelijk probleem in deze tijd is het snel toenemen van de wachtlijsten in de (voornamelijk geestelijke) gezondheidszorg. Dit zal naar verwachting alleen maar toenemen als effect van de coronacrisis. En alhoewel de complementaire zorg steeds

breder wordt gedragen op maatschappelijk vlak, toch verloopt de samenwerking tussen de reguliere en complementaire zorg verre van optimaal. Door de complementaire zorg actief te betrekken in het zorgproces is reductie van de wachtlijsten een reële gedachte. Het is wellicht geen kwestie meer van erkenning van de complementaire zorg, maar veel meer van zichtbaar worden.

De zichtbaarheid van en de bekendheid met de complementaire sector lijkt onvoldoende. Zo blijkt uit eigen ervaring tijdens een onlangs gehouden presentatie binnen het Sociaal Domein. Q-tention heeft in samenwerking met RBCZ en SKB deze presentatie over de kwaliteit en professionaliteit van de complementaire sector, gehouden. De reacties waren zeer positief.

Toch sluit Sociaal Domein-vooralsnog- de complementaire zorg uit van specialistische zorginkoop in de aanloop van de komende aanbestedingsdocumenten voor 2022. Er wordt vastgehouden aan strikte criteria als SKJ- en BIG-registratie voor alle zorginkoop. Dit in tegenstelling tot de huidige situatie, waarin complementaire zorgverleners wel gecontracteerd zijn. Wat de achterliggende redenen daarvan is, verdient nader onderzoek sector breed.

Ook bij zorgverzekeraars is een tendens zichtbaar die wijst naar terugdraaien van vergoedingen van de complementaire zorg. Dit blijkt uit recente berichtgeving van zorgverzekeraars.

Probleem

Er zijn twee belangrijke financieringsstromen binnen de zorg en aan beide stromen worden verschillende kwaliteitseisen gesteld.

“Het is duidelijk dat het in het belang van alle partijen zou zijn als er meer wordt samengewerkt bij het vaststellen en het borgen van kwaliteit van zorg.”

Binnen de gevestigde zorgdomeinen en financiering van de zorg, kijkt men ofwel vanuit de zorgverzekeringswet ofwel vanuit de WMO en de Jeugdwet van de gemeenten.

De complementaire zorgverlener levert kwalitatief hoogwaardige zorg gezien de professionele eigenschappen, kwaliteitseisen die worden gesteld en prestaties die worden geleverd. Alle redenen om aandacht te geven aan de complementaire zorg en deze aanvullend aan de reguliere zorg te laten zijn.

In dit artikel het verhaal hoe Q-tention de samenwerking heeft gezocht met RBCZ (Register Beroepsbeoefenaren Complementaire Zorg) en SKB (Stichting Keurmerk Beroepsscholingen) om tezamen deze bijzondere missie in beweging te krijgen.

Doel

Doel is beter zichtbaar zijn om zo met lokale overheden te komen tot een effectieve en efficiënte samenwerking. RBCZ als keurmerk laten opnemen, gelijkwaardig aan SKJ en BIG. Zo kan het primaire, gezamenlijke einddoel bereikt worden: meer en sneller aandacht en zorg voor de cliënt.

Onbekend maakt onbemind

Zoals gezegd hebben zorgverleners te maken met twee belangrijke financieringsstromen en de daaraan gekoppelde verschillende kwaliteitscriteria. Vanuit de zorgverzekering heeft de zorgverlener te maken met de zorgverzekeringswet en bij aanbestedingen van de gemeenten heeft de zorgverlener te maken met de WMO en Jeugdwet.

- De kwaliteitscriteria vanuit de zorgverzekeraar zijn gericht op de borging van cliëntveiligheid, gegevensbescherming en kwalificaties van de zorgverlener.
- De gemeente voegt kwaliteitscriteria toe (vanuit de ISO 9001) die betrekking hebben op de organisatie van de zorgverlener.

Zowel de zorgverzekeraars als de gemeenten stellen ieder hun eigen eisen die leiden tot borging van de kwaliteit van de zorg. Hoe mooi zou het daarom zijn om deze criteria samen te voegen en op elkaar af te stemmen. Dit zou een echte en zeer wenselijke kwaliteitsverbetering binnen de zorg zijn.

In de praktijk blijkt dat beide stromingen niet voldoende kennis hebben van elkaars kwaliteitscriteria, laat staan van de organisatie van de complementaire zorgverlening. Vanuit deze context wordt de zorgverlener belast met extra en elkaar overlappende kwaliteitscriteria.

Plan

Kwaliteitsontwikkeling en kwaliteitsbeoordeling en de borging daarvan binnen het complementaire psychosociale en medische werkveld is één van de hoofdtaken van RBCZ en SKB. Een belangrijke taak en verantwoordelijkheid van RBCZ is om de RBCZ-zorgverleners periodiek en onafhankelijk te toetsen aan de kwaliteitscriteria die zijn afgestemd met zorgverzekeraars, met als uiteindelijk doel de beste zorg voor de cliënt.

Gemeenten hebben vergelijkbare doelstellingen: de borging van het leveren van kwaliteit van de gecontracteerde zorgverleners, met als uiteindelijk doel de beste zorg voor de cliënt.

Het is duidelijk dat het in het belang van alle partijen zou zijn als er meer wordt samengewerkt bij het vaststellen en het borgen van kwaliteit van zorg.

RBCZ en SKB hebben Qntention gevraagd om een leidende rol te spelen in het proces van onderlinge samenwerking en de communicatie met de gemeenten.

De eerste stap is met de gemeenten verder te onderzoeken hoe een meer efficiënte en effectieve kwaliteitsborging van de zorgverlening tot stand kan komen. Samenwerking in het behalen van gemeenschappelijke doelen werkt kosten besparend bij de financierende partijen en stress reducerend bij de zorgverlener. Ook dat ondersteunt het primaire doel: meer en sneller aandacht en zorg voor de cliënt.

Door de kwaliteitsborging van hbo-geschoolde complementaire zorgverleners aantoonbaar te maken en af te stemmen op de eisen van gemeenten, kan ook een snellere doorloop van de aanbestedingen worden gerealiseerd. Het RBCZ-keurmerk kan dan dienen als goedkeuring gelijkwaardig aan SKJ of BIG. Ook dat ondersteunt het primaire doel: meer en sneller aandacht en zorg voor de cliënt.

We komen zo tot één pakket kwaliteitscriteria dat recht doet aan alle belanghebbenden. De cliënt kan met hulp van zijn (complementair) zorgverlener zijn problemen aanpakken.

Qntention en kwaliteit

Ewald Jansen is oprichter van Qntention. Ewald is complementair geschoold tot psychosociaal therapeut met een bedrijfskundige achtergrond. Hij is coachend adviseur voor zorgondernemers en heeft hij een IRCA-erkenning als onafhankelijke auditor, wat door veel gemeenten vereist is bij toetsing van kwaliteits-systemen. Zie www.qntention.nl.

RBCZ en kwaliteit

De RBCZ-zorgverlener moet aan veel professionele kwaliteitscriteria voldoen. Om de beroepsmatige professionaliteit blijvend te ontwikkelen en de registratie van de zorgverleners te behouden, moeten de zorgverleners o.a. aan eisen m.b.t. bij- en nascholing en intervisie voldoen.

Belangrijk om te weten is dat:

- RBCZ als koepelorganisatie ISO 9001- gecertificeerd is.
- De aangesloten beroepsorganisaties elke 3 jaar een audit krijgen, uitgevoerd door KIWA.

Om opgenomen te kunnen worden in het hbo-register van RBCZ, dienen zowel de individuele therapeut als zijn beroepsorganisatie aan hoge kwaliteitseisen te voldoen. Voor de concrete eisen en overige voorwaarden verwijzen we graag naar de website: www.rbcz.nu

SKB en kwaliteit

SKB is een onafhankelijk ISO-gecertificeerd accreditatie-instituut, dat (post) hbo-opleidingen en bij- en nascholingen (met inbegrip van PSBK-scholing en PSBK-bij- en nascholing) binnen het complementaire psychosociale domein van de gezondheidszorg accrediteert en certificeert.

SKB werkt bij haar accreditaties met certificeringseisen die gebaseerd zijn op de kwaliteitseisen zoals deze binnen het veld van de complementaire zorg gelden. Bij het proces van certificering stelt de SKB de certificeringseisen regelmatig bij aan de actuele wensen en behoeften van belanghebbende partijen en wet- en regelgeving. Voor de gedetailleerde certificeringsvereisten wordt verwezen naar de website van SKB (www.stichtingskb.nl/accreditaties)